

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

8. An Archiepiscopus, dum actu visitat, habeat potestatem concessam in hoc Decreto? Et an extra tempus visitationis possit uti dicta facultate dispensandi, & absolvendi circa suos Episcopos ...
-

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76359](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76359)

Religioso auctendi Episcopum, in casu in quo ipse, nequit illum absolueret. Quoniam per epischeiam non est censendum voluntatem summi Pontificis, & Religiosis esse, vt Episcopus in eo euentu non absoluat, & cogatur Religiosus vagari, & accedere ad Sedem Apostolicam, gratia abolitionis impetrandae. Ita Molina tom. 4. disp. 61. num. 5.

3. Limitanda tamen veniunt supradicta, si facultas absolueri, aut dispensandi, quae non est in immediato Religiosis Praelato, esset in Provinciali, aut alio Superiore Religiosis tunc enim Episcopus absolueret non posset, de consensu Superioris immediati, nisi accederet etiam consensus illius Provincialis, aut Superioris: sed remittendus esset Religiosus ad illum, vt per seipsum absoluat, aut alteri ius vices committat. Quia cum in hoc casu pariter remedium intra Religionem, non est visum esse consentite, vt extra illam remedium quaeratur.

4. Vnde ex his omnibus sequitur, quod si praelatus Religiosis abolitione aut dispensatione indigeat, poterit Episcopo se subiciere, sicut poterit suos subditos; vt recte obseruat Trullench. vbi supra, & Henriquez lib. 7. de Indul. cap. 26. n. 2. & alij.

RESOL. VIII.

An Archiepiscopus, dum actu visitat, habeat potestatem concessam in hoc Decreto?
Et an extra tempus visitationis possit vti dicta facultate dispensandi, & absolueri circa suos Episcopos suffraganeos?
Et an extra tempus visitationis possit Archiepiscopus vti hac facultate cum subditis suffraganeorum si malitiose suffraganeus differat abolitionem, vel si subditus appellauit ad Metropolitanum? Ex p. 7. tr. 2. Ref. 7.

1. Respondeo affirmatiue: dico igitur Archiepiscopus dum actu visitat Diocesim suffraganeorum, habere facultatem dispensandi, & absolueri eorum subditos vigore huius Decreti Concilij. Et ita tenet Caspensis in curs. Theol. tom. 2. tract. 3. disp. 3. sect. 17. n. 119. Suarez tom. 4. disp. 3. sect. 2. n. 8. Sanchez in Summa, tom. 1. lib. 2. c. 11. n. 6. & lib. 4. cap. 3. n. 13. & 14. Auila de Cens. parte 2. cap. 7. disp. 10. dub. 6. conclus. 1. Clauis Regia lib. 6. cap. 11. num. 73. Quibus adde nouissimè Trullench. in Decalogum tom. 1. lib. 1. cap. 3. dub. 4. n. 4. Marchinum. de Sacram. Ordin. tract. 1. part. 9. disp. 1. n. 8. Valerius in differ. vtriusque fori. ver. Invisitatione 4. n. 1. Et ratio est, quia scilicet quo tempore Metropolitanus visitat Diocesim, censetur illa Diocesim tanquam suam quia dispensatio super irregularitate aliquando ita est, necessaria, si non ad recipiendam, saltem ad administranda Sacramenta, & ad celebrandum, sicut absolutio à censuris, ac proinde videtur comprehensa in capite vlt. de censibus in 6. dum conceditur Archiepiscopo visitantibus potestas audiendi subditorum suffraganeorum confessiones, & eos absolueri.

2. Nota etiam non solum tempore visitationis, sed etiam extra posse Archiepiscopus vti dicta facultate dispensandi, & absolueri circa suos Episcopos suffraganeos, sicut potest circa subditos suae propriae diocesis. Ita Sayrus vbi supra, Floronus de cas. & sequitur Bossius de lubileo sect. 1. cap. 10. n. 227. cui adde Sanctarellum tract. de Herefi, cap. 5. dub. 1. n. 4. Vnde non est audiendus P. Suarez tom. 2. de Tom. 111.

Rel. lib. 6. c. 15. n. 3. qui dubitat de dicta facultate Metropolitanus circa ipsos suffraganeos, vnde putat attendendam esse consuetudinem.

3. Nota etiam cum Castro Palao tom. 1. tract. 4. disp. 4. punct. 3. §. 1. num. 7. quod extra tempus visitationis Archiepiscopi possunt vti hac facultate cum subditis suffraganeorum, si malitiose suffraganeus differat abolitionem, vel si subditus appellauit ad Metropolitanum.

RESOL. IX.

An Episcopus extra suam Diocesim possit vti hac facultate Concilij? Ex p. 7. tr. 2. Ref. 8.

§. 1. Negatiue respondet Castro Palao tom. 1. tract. 4. punct. 3. §. 1. n. 13. vbi sic ait: Mihi verò placet, referenda illa verba, in diocesi sua, ad Episcopos absolueris, & ex illis limitanda esse, ita vt Episcopus extra propriam Diocesim existens non possit vti hac facultate sibi concessa, sed necessarium debere existere in sua Diocesi, vt illa vti possit. Sic docent Henriquez lib. 14. de Irregularit. cap. 20. n. 5. Manuel 2. tom. summ. c. 69. n. 1. sine. Barbosa alleg. 39. n. 7. fin. Moueoz, quia, vt dixi, illa verba, in Diocesi sua, non possunt ad subditos commode referri. Et ratio congruentiae efficacius in Praelatis, quam in subditis procedit; magis enim pax, & concordia inter Praelatos offendi potest, ex eo quod vtatur extra propriam Diocesim existens potestate absolueri sibi concessa, quam ex eo quod existens in propria Diocesi subditum alibi existentem absoluat. Neque hoc est derogare iuri communi, & exercitio voluntariae iurisdictionis, quod vbi libet potest exerceri; sicut non est derogatio iuris communis, & facultatis absolueri, quod absolutio solum pro foro conscientiae proficit. Quia cum, Episcopus in his referuatis nullam haberet potestatem, potuit Pontifex in concessione illius conditiones apponere absque iuris communis derogatione; quibus seruatis facultatem concedit, & illis omiſſis negat: vna autem ex conditionibus est, vt absolutio detur ab Episcopo existente in sua Diocesi: sicut est, vt solum pro foro interno, & conscientiae proficit. Quod si vrgeas, quare in facultate dispensandi haec conditiones expostulatae non sunt, bene tamen in facultate absolueri, cum vtraque facultas extraiudicialiter exerceri possit secundum nostram sententiam? Respondeo praecipuam rationem esse voluntatem sic concedentis, finis vero huius voluntatis potuit esse, vt remedium, quod erat sufficiens delinquentibus occultis daretur, ipsique timerent delicta patrare, & publicare; videntes non posse eorum abolitionem ab Episcopis impetrare, nisi delicta occulta sint, & in foro interno, & existentibus Episcopis in Diocesi. Haec sententia est probabilis.

2. Sed contrariam non minus probabilem esse puto: Dico igitur posse Episcopum extra suam Diocesim existentem hac facultate vti. Quod docent Suarez tom. 4. in 3. part. disp. 30. sect. 2. n. 3. sine, & tom. 5. disp. 41. sect. 2. n. 11. sine. Petrus de Ledesma 2. tomo Summae, tract. 1. c. 6. post. 20. concl. diffie. 1. Idque mihi persuadere primò. Quod per verba tam ambigua, & commode sanum sensum patientia, non est credendum Tridentinum voluisse ita arctare facultatem Episcopi, ac omnia corrigere, quae iurisdictionem voluntariam extra propriam Diocesim exerceri posse docent. Deinde, quia quando extra Diocesim fieri noluit, non verbis ita ambiguis, sed clarissimis explicuit, vt sess. 6. c. 5. de Refor. Nulli Episcopo liceat Pontificalia in alterius Diocesi exercere. Et sess. 23. c. 1. C c de

Sup. hoc supra in tr. 2. Refolur. 30. signanter in §. Nihilominus. & in tom. 2. tr. 6. Ref. 9. §. 1. tr. an episcopus, à vers. Secundo extra.

Sup. hoc in Ref. seq. §. Hinc, & in Ref. 1. post seq. & in Ref. 12. signanter in fine §. Sed & melius, & magis late in tom. 9. tr. 7. Ref. 15. à §. 2. vsque in finem dictae Ref. & in Ref. 1. 6. per totam.

ANNAE
OMNIA
O. III. IV. V
E. III